

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Fontys Hogeschool
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 347
5600 AH EINDHOVEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

[Redacted contact information]

Onze referentie
54177430

Datum 18-09-2025
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo masteropleiding Leraar Spaans

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de aanvraag van 3 juli 2025, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op die datum, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Leraar Spaans als bekostigde opleiding te verzorgen in Tilburg.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 18 augustus 2025, kenmerk 2025-033, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Leraar Spaans als bekostigde opleiding te verzorgen in Tilburg.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

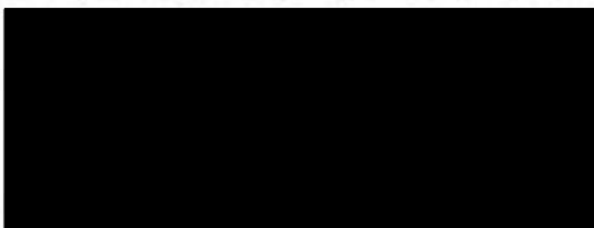
Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan het behoeftecriterium. Aan de beoordeling van het ruimtecriterium is daarom niet toegekomen.¹ Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Onze referentie
54177430

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap a.i.,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. Heidi Boussen

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contactgegevens CDHO

Postbus 85498
2508 CD Den Haag
070-8505300
www.cdho.nl
info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe opleiding
Deeltijd hbo master
Leraar Spaans
Fontys Hogeschool
Tilburg

Kenmerk CDHO

2025-033

Kenmerk aanvrager

JZ/2025/37/mh

Datum

18 augustus 2025

Geachte heer Bruins,

Fontys Hogeschool heeft een aanvraag ingediend om de nieuwe hbo master Leraar Spaans als bekostigde deeltijdopleiding in de gemeente Tilburg aan te mogen bieden. Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over deze aanvraag. De toelichting maakt integraal onderdeel uit van het advies.

Advies CDHO

1. Bekostiging

De CDHO adviseert *negatief* te besluiten op het verzoek van Fontys Hogeschool om de hbo master Leraar Spaans als bekostigde opleiding te mogen verzorgen in de gemeente Tilburg.

Omdat de CDHO negatief adviseert over de bekostiging van de opleiding, brengt zij geen advies uit over de RIO- en ISCED-indeling.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

K.E. van Kammen

K.E. van Kammen
Voorzitter CDHO

Algemene toelichting op de aanvraag

Omschrijving van de opleiding

De aanvrager wil de opleiding Leraar Spaans in de gemeente Tilburg verzorgen. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master van 90 studiepunten die de aanvrager in deeltijd wil aanbieden.

De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Onderwijs' en de ISCED-detailgroep 'lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken' (0114) laten opnemen.

De hbo master Leraar Spaans leidt op voor een eerstegraads lesbevoegdheid in het vak Spaans. De master bestaat uit een generiek deel van 30 studiepunten dat binnen alle masteropleidingen Moderne Vreemde Talen wordt aangeboden en een vakspecifiek deel van 60 studiepunten. In het vakspecifieke deel worden vakinhoud en vakdidactiek gecombineerd. Na afronding van de master Leraar Spaans hebben afgestudeerden het taalniveau C1 van het Europese Referentiekader voor de Talen (ERK).

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een tweedegraads lesbevoegdheid Spaans. Zij kunnen direct instromen na de hbo bacheloropleiding, of nadat zij een aantal jaar werkzaam zijn geweest als docent.

Afgestudeerden van de opleiding zijn bevoegd om als eerstegraads leraar Spaans in de bovenbouw van havo en vwo en in het mbo-onderwijs en volwasseneducatie les te geven. Zij kunnen ook aan de slag als ontwikkelaar van lesmateriaal, als onderwijskundig ontwerper, beleidsmedewerker en als begeleider van startende leraren.

Afstemming

De aanvrager geeft aan dat bestuurlijke afstemming heeft plaatsgevonden met de Hogeschool Utrecht, die een hbo bachelor Leraar Spaans aanbiedt. De Hogeschool Utrecht steunt het initiatief van de aanvrager. Er zijn geen gespreksverslagen toegevoegd.

Analyse verwant aanbod

De CDHO vindt met de aanvrager de volgende wo masters sterk verwant aan de voorgenomen opleiding voor zover daarin een specialisatie in de Spaanse taal is opgenomen:

1. Leraar voorbereidend hoger onderwijs in de Taal- en Cultuurwetenschappen (aangeboden door vijf instellingen¹)
2. Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen (aangeboden door twee instellingen)
3. Educatie en Communicatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen (aangeboden door één instelling)

De aanvrager gebruikt hierbij de term "verwant".

¹ Waar de commissie spreekt over "instelling", wordt "bekostigde instelling" bedoeld.

De instroom in de verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gedaald. De instroom in de verwante deeltijdmasters is zeer klein (zie Bijlage 2).

De aanvrager verwacht dat in het eerste studiejaar ongeveer 17 studenten zullen instromen.

Toelichting op advies: bekostiging²

Er is geen opscholingsbehoefte aangetoond zoals bedoeld in criterium a³

De CDHO concludeert dat de aanvrager geen arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond.

Het beeld van de algemene arbeidsmarktbehoefte aan leraren is niet eenduidig⁴

De ROA-prognoses geven een vrij negatief beeld

De CDHO stelt vast dat de ROA-prognoses een vrij negatief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO overweegt hierbij het volgende:

- Het door de aanvrager betrokken opleidingstype 'master lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken' is ten dele relevant omdat de sterk verwante wo masters (1) Leraar voorbereidend hoger onderwijs in de Taal- en Cultuurwetenschappen, (2) Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en (3) Educatie en Communicatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen hierin zijn opgenomen naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2028 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.
- De door de aanvrager betrokken beroepsgroep 'docenten algemene vakken secundair onderwijs' is ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding slechts in aanmerking komen voor het beroep docent Spaans. ROA verwacht voor deze beroepsgroep enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.

De arbeidsmarktinformatie van het UWV geeft een algemeen positief beeld

De CDHO concludeert dat de behoefte aan werknemers in de beroepsgroep 'docenten algemene vakken secundair onderwijs' onverminderd groot is. De UWV-spanningsindicator typeert de landelijke spanning van deze beroepsgroep in de laatste vier kwartalen overwegend als "zeer krap". Dit geeft een indicatie van een grote arbeidsmarktbehoefte aan leraren in het secundair onderwijs, maar geeft niet specifiek blijk van een behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

² De CDHO betreft bij dit advies alleen gegevens die zijn aangeleverd door de aanvrager, tenzij anders vermeld.

³ Art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

⁴ De CDHO betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AISot2028>) en de gegevens uit de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards). De CDHO hanteert altijd de meest actuele gegevens.

De overige algemene arbeidsmarktgegevens geven een vrij positief beeld

De CDHO constateert dat uit een kamerbrief⁵ naar voren komt dat de algemene lerarentekorten in het voortgezet onderwijs groot zijn. De komende jaren wordt een toenemend tekort aan eerste- en tweedegraadsleraren verwacht. Dit geeft blijk van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ten goede kan komen.

Een specifieke opscholingsbehoefte is niet aangetoond

De CDHO constateert dat de aanvrager geen opscholingsbehoefte door middel van de voorgenomen opleiding heeft aangetoond. Uit een bron⁶ gericht op aantallen leerlingen die het eindexamen Spaans hebben gedaan komt volgens de aanvrager naar voren dat in 2023 1736 havoleerlingen en 2824 vwo-leerlingen het eindexamen Spaans hebben afgelegd. In 2013 waren deze aantallen nog 570 havoleerlingen en 1423 vwo-leerlingen. De CDHO constateert dat de cijfers met betrekking tot het examenjaar 2024 inmiddels gepubliceerd zijn en constateert dat in 2024 1373 havoleerlingen en 2564 vwo-leerlingen eindexamen Spaans hebben gedaan. De CDHO is van mening dat het ten opzichte van 2013 sterk toegenomen percentage leerlingen dat eindexamen Spaans heeft gedaan een indicatie biedt van een arbeidsmarktbehoefte aan gekwalificeerde leraren Spaans in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs.

De CDHO kent geen gewicht toe aan de werkgeversenquête⁷ die de aanvrager heeft uitgevoerd. De CDHO vindt het onderzoek niet valide, navolgbaar en relevant. Dit is gebaseerd op de volgende analyse:

- Er is geen beschrijving van de onderzoeksmethode opgenomen in het dossier. Hierdoor kan niet worden vastgesteld of het onderzoek volgens een valide methode is uitgevoerd;
- Het onderzoek is niet navolgbaar omdat de aanvrager geen lijst van benaderde organisaties en leidinggevende medewerkers heeft meegeleverd. Dit maakt het niet mogelijk om te bepalen of het onderzoek relevant is.

⁵ De 'Kamerbrief leraren en onderwijsarbeidsmarkt 2021' (Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, 14 december 2021)

⁶ <https://allecijfers.nl/eindexamens/spaans/>

⁷ Zoals besproken in het 'Instroomonderzoek Master Leraar Spaans' (Fontys Hogeschool 2025, p. 7-8).

Bijlage 1: juridisch kader**Beoordelingskader**

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in de Algemene wet bestuursrecht en artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023 voor de CDHO als leidraad gediend.

Procedure

De CDHO heeft de aankondiging van deze aanvraag in maart 2025 gepubliceerd op haar website (A25-018). De CDHO heeft het dossier voor deze aanvraag op 3 juli ontvangen.

Vanaf 3 juli is op de website van de CDHO kennisgegeven van de aanvraag. Hiermee is aan belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Op 9 juli is omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 18 september.

Bijlage 2: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'20-'21		'21-'22		'22-'23		'23-'24		'24-'25	
		VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT
Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Taal- en cultuurwetenschappen (68534)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	36	1	25	3	12	2	17	2	14	2
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	21	2	12		11		17		13	2
	Universiteit Leiden (21PB), Leiden	46	4	41	4	44	8	24	5	20	7
	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	27	8	26	5	11	2	7	4	15	6
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	22	8	33	13	12	9	16	8	23	6
Educatie in de Taal- en cultuurwetenschappen (68536)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	25		27		24		19		17	
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	30	1	18		12	1	13	2	7	1
Educatie en Communicatie in de Taal- en cultuurwetenschappen (60740)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	32		22		25		19		21	
Totaal Eerstejaarsinstroom		239	24	204	25	151	22	132	21	130	24